

Monumentnummer*: 510626

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 januari 1999
Kadaster deel/nr 82799/123

Woonplaats* Enschede
Gemeente* Enschede
Provincie* Overijssel

Kadastrale gemeente* Lonneker
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 7168

Omschrijving**

Inleiding

De Ooster- BEGRAAFPLAATS is in 1898 aangelegd. Tot de aanleg van een nieuwe algemene begraafplaats werd in de raadsvergadering van 7 oktober 1897 besloten omdat de bestaande algemene begraafplaatsen te beperkt van omvang waren. In Lonneker, ten oosten van de stad, werden terreinen aangekocht, 7,7 ha groot.

Voor de groenstructuur werd een zestal tuinarchitecten uitgenodigd voor een ontwerp, dat uitgevoerd is door H.F. Hartogh Heys van Zouteveen uit Amersfoort.

Op de begraafplaats enkele graftuinen met rijk gedecoreerde graven van Enschedese fabrikantenfamilies, o.a. Van Heek en Ledeboer.

Omschrijving

De langwerpige begraafplaats is aangelegd in drie fasen.

Het oudste deel is het zuid-oostelijke kwadrant. Dit langwerpige deel heeft als hoofdstructuur een as in oost-westelijke richting met een zorgvuldig vormgegeven profiel met om en om acacia's en taxus-zuilen, symmetrisch geplaatst in een grasveld. Deze hoofdstructuur, ingepakt tussen twee rijen hoge coniferen, heeft een besloten karakter, waarvan de axiale werking beperkt is; midden op de as is het graf met coniferen geplaatst van Edo J. Bergsma (1896-1932), burgemeester van Enschede.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ten noorden van de hoofdas staan diverse monumentale parkbomen (o.a. rode beuk, tulpeboom, vleugelnoot) langs bochtige paden, ten zuiden is de structuur hetzelfde maar de begroeiing met parkbomen dunner waardoor over een beukhaag een uitzicht naar buiten, buiten de begraafplaats, gecreeerd is. De graven volgen de paden.

Het noord-oostelijke kwadrant is jonger. De hoofdstructuur is dezelfde. Maar de as, hier eveneens tussen hoge coniferen ingepakt, is in dit deel eenvoudiger vormgegeven. In dit deel is wel de lange zichtas open uitgevoerd. Met in de as een pleintje met gras en perken voor éénjarigen en een zitbank. Ten noorden van de as hier en daar een parkboom. De graven liggen in dit deel in rijen en langs bochtige paden. Ten zuiden van de as staan veel kleine parkbomen, hier voornamelijk rijen met grafzerken. In het noorden wordt de begraafplaats begrensd door een bosrand waardoor geen zicht naar buiten mogelijk is. In het midden van de bosrand een fontein. In de zuid-west hoek van dit kwadrant op markante punten de oorlogsgraven van Jan Haantjes (1886-1942) en van Henk Brinkgreve (1915-1945).

Het westelijk deel met een symmetrie as in oost-westelijke richting, is op te vatten als het voorterrein van aula en begraafplaats. Door het besloten karakter van de begroeiing achter de aula is dit deel afgegrensd van de andere twee delen van de begraafplaats.

Waardering

Begraafplaats van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- vanwege de graftuinen van fabrikantenfamilies
- als gaaf en grootschalig voorbeeld van een eind 19de eeuwse begraafplaats
- vanwege de parkachtige aanleg met groenstructuur

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument